

Земедѣлци, съюзявайте се!
Въ сдружаването и съюзяването е нашето спасение и сила

Абонаментъ
за година 25 лева.

Единъ брой 50 ст.

ЗЕМЛЕДѢЛСКА ЗАЩИТА

Урежда редакционенъ комитетъ.

Излиза всѣка седмица.

Органъ на сдружениетъ земедѣлци въ Плъвенския окръгъ.

Скрѣбни извѣстия 20 лева
Годежни 25 лева
Вѣнчални обявления 30 лева

На синдикати и кооперации по 10 стотинки на дума. На търговци, индустріалци и други по 1 левъ на квадратенъ сантиметъръ.

На сѫдебни пристави, финансови и други учреждения, на постоянната комисия, общинитъ и училищни н-ва по 20 ст. на дума.

Да отадемъ нуждната почить на труда.

Думата е за закона за трудовата повинност. За него искаемъ да кажемъ тукъ нѣколько думи.

Всички се мръщатъ противъ него. Казваме всички, обаче трѣба да се разбира всички тѣзи, които живѣятъ изъ контори, изъ магазини, изъ писалища и канцеларии, дори понѣкога и изъ селата, които, както се казва, обичатъ бѣлия селски хлѣбъ, обаче не обичатъ калнитъ селски ражци. Тѣхъ тѣ смѣтатъ за нѣщо срамотно, за неестетично, за долно, смѣтатъ ги за признакъ на ниско човѣшко достойнство. Наистина, ако ги запитате, тѣ отговарятъ инакъ, че и тѣ обичатъ труда, че и тѣ дори живѣятъ отъ него, обаче сѫщите тѣзи по-скоро ще съгласатъ да отидатъ нощно врѣме отъ Плѣвенъ до Свищовъ отколкото, съ кирка на рамо, по срѣдъ бѣлъ денъ, да отидатъ отъ Сѣръ-пазаръ до паметника.

И не само това, дѣто се мръщатъ. Понѣкога тѣ иматъ смѣлостта да се подиграватъ съ трудовата повинност, тѣ я критикуватъ, дори карикатуратъ, като при разговори сочатъ какакви ли не щѣшъ аргументи противъ нея: че била непроизводителна, че, приложена лично отнемала хлѣба на бѣдните, че съглашението не давало, че законъ билъ недоносче и т. н. Вѣобще, сочатъ се какви ли не щѣшъ аргументи, които повече показватъ че „баба не иска да мѣси, а не че нѣма брашно или сито“.

Но има и нѣщо друго. Прѣдъ изгледа да се вземе кирката на рамо и да се копае редомъ съ всички трудоваци, тѣрсатъ се най-всевъзможни начини какъ да се изклиниче, какъ да се заобиколи това „проклето ново тринедѣлно обучение“. Вчера единъ ми разправяше: — нѣкой си отъ Плѣвенъ, гражданитъ трѣба да му знаятъ името, за да избегне личното участие въ приложението на трудовата повинност, въ силата на една забѣлѣжка, която позволява съкратенъ срокъ на отбиване, купилъ си билъ нарочно за случая една каруца съ конетъ, завѣръль билъ покупката прѣдъ кметството и слѣдъ всичко това изпраща слугата си, редомъ съ другите трудоваци, и тои да отбива трудовата повинност. Случая сигурно е единиченъ, сигурно не взема само тѣзи форми. Най-вѣроятно е, че се правять най-всевъзможни опити да се напипа нѣкаждъ си нѣкоя задна вратичка за избѣгване. Практиката вѣроятно ще ни даде не малко куриози въ тази посока.

И не на всичко това ние искаемъ да обѣрнемъ внимание. Нискаемъ тукъ друго да подчертаемъ, да кажемъ че законъ за трудовата повинност въ свойтъ различни тълкувания тѣрпи главно двѣ разбиранія. Едното е да се схваща трудовата повинност като една хубава търговска сдѣлка, която цѣли глав-

то има пари ще се освобождава, който нѣма, ще служи ... ще прави пижтища, ще сади дръвчета, а други ще се разхождатъ и наслаждаватъ отъ всичко това. Това откупване, законътъ, Трудова България по никакъвъ начинъ не трѣба да назовава. Защото то обижда, то не хармонира съ врѣмето, то показва, че пакъ парите сѫ всичкото, че трудътъ е нищо.

Прочее, законътъ за който е дума, е единъ отъ най-добрите, които е даль земедѣлческия съюзъ и на който цѣла трудова България отъ сърдце ръкоплѣска. Не ще скрия: съ него, и съ нѣколько други още законо на брой не повече отъ 4—5, българскиятъ земедѣлецъ ще излѣзе прѣдъ историята. Съ него историкътъ ще го характеризира, съ духа вложенъ въ него ще му дава нуждната оцѣнка. И не отъ това ни е страхъ. Нашиятъ страхъ иде отъ друго нѣщо, отъ това да не би за конътъ въ своето приложение да се компрометира.

У насъ законъ иматъ една странна сѫдбина — наумяватъ падането на тѣлата въ безвъздушно пространство. Въ него перушина, както знаемъ, пада на долу, обаче въ въздушното пространство отива тѣкмо въ обратна посока, отива нагорѣ. Тѣй е съ многото наши закони. Законодательтъ мисли едно, влага какви не щѣшъ благи намѣрения, обаче сѫщите тѣзи закони, до дѣто дойдатъ до изпълнителя, въ силата на най-всевъзможни усложнения и прѣчутивания прѣзъ чужди срѣди, всички отиватъ съ краката нагорѣ.

Отъ това ни е страхъ, когато става въпросъ за хубавия принципъ на трудовата повинност. Имаме вече признания за това компрометиране. Споменахъ за «колария», който нарочно, само за случаия, купува каруца съ конетъ. Други мислятъ да прѣкарятъ трудовата повинност въ „джумбушъ“, трети — съ чесане по тила, чатърти се надѣватъ, чрѣзъ едно откупване, пакъ чично да остане на «фронтъ, а другите да изѣгватъ въ тила». Пеги, отъ дѣто и най-малко се надѣва, отъ дѣто пѣтъ „да живѣй, живѣй труда“, отъ тамъ устройватъ по различни скрити начини най-опасни и скрити обструкции. Думата е за градските комуни у насъ. Повтаряме — тукъ е опасното място на великата инициатива. Не тѣй лесно ще на карашъ единъ човѣкъ на капитала, или единъ прѣдубѣденъ човѣкъ на умствения трудъ, единъ фанатизиранъ партизанинъ отъ противния лагерь, всичко което стои извѣнъ редоветъ на земедѣлческа Трудова България — защото всичко останало е противъ закона за който е дума — всичко това да го накарашъ да вземе кирката на рамо и по срѣдъ бѣлъ денъ, редомъ съ другите трудоваци, да отидѣ нѣкаждъ си да сади дръвчета или да чука камани по шосетата. Трѣбватъ за това голѣми усилия, нужно е, че кажемъ, голѣмо внимание и отъ страна на Трудова България за да се не компрометира хубавата инициа-

тива. Защото — казахме го — историята на всѣки единъ нашъ законъ е и историята на всѣка една наша рѣка: въ началото бистро, хубаво, кристално, а послѣ, при устието, на края — мѣтно, тинясто, та да го не познаешъ. — Огът този край на реформата ни е страхъ.

Никола Н. Велевъ

Мърить.

Въ окръжното събрание на 15, 16 и 17 януари т. г. год. се повдигна въпросъ за уреждане спороветъ между общичитъ и частнитъ лица за заграбенътъ мѣри. Говори се по този въпросъ, взимаха се рѣшения, но по погрѣшка не сѫ вмѣкнати въ общата резолюция на тридневното засѣдане на делегатите сдружени земедѣлци отъ окръга. Въ конгреса на 12, 13, 14 и 15 февруари т. г. въ София мимоходомъ се зачекна този въпросъ и надѣваме се, че пратенитъ отъ настъ представители въ камаратъ ще облечатъ въ формата на законъ това не само наше искане, но искане на всички сдружени земедѣлци въ страната.

Всички дѣ, сега управлящи партии сѫ се страхували да разрѣшатъ този трѣнилъ въпросъ или ако сѫ правили по него нѣщо, правѣли сѫ го само за форма, правѣли сѫ го безъ да биде приложимо и осъществимо на дѣло. Всичко е оставало само написано подъ формата на законъ, какъвто е досегашния или протоколни рѣшения на общински съѣти, които протоколни рѣшения събиратъ праха по селските общински канцеларии, защото за да се вземе отъ нѣкого заграбената общинска мѣра и се изпълни протокола трѣба общината да води дѣло съ лицето, което е заграбило, а такива сѫ много почти въ всички села, които иматъ мѣри.

И понеже общината не разполага съ срѣдства за сѫдение съ всѣкого по отдѣлно, закона си остава само като писанъ законъ, рѣшенията, като рѣшения безъ приложение. За утвърждане общинската съѣсть и негодуване, за тургане край на спороветъ и ограничаване еднѣжъ за винаги общинската мѣра, желателно е да се прокара законъ въ смисълъ: да се състави една комисия въ селото отъ нѣколько души стари, почтени селяни, които да положатъ клетва, че ще казватъ истината споредъ своите схващания и разбиранія и тази комисия да обходи селската мѣра и тамъ до кждѣто болшинство отъ комисарите кажатъ, че е мѣра, тамъ да се побиятъ сантирѣтъ.

А най-важното което е, рѣшенията на комисията да сѫ безапелационни (да не се обжалватъ прѣдъ какъвто и да е сѫдъ) да сѫ окончателни.

Комисията може да има прѣдъ видъ и скици отъ 1903 год. съставени за сѫщата цѣль.

Общински мѣста, на които има постройки или посадени култури (лоза, гюлища и пр.), които костуватъ повече отъ

самото място, ступанитѣ на тия постройки или култури да заплатятъ мястата »фондъ община« по цѣни, каквито специални или сѫщитѣ комисии прѣдѣлятъ.

Само така смѣтаме нии ще се тури край на спороветъ и ще прѣстане да се прави политика съ общинския имотъ.

И. И. Хранковъ.

ПОЛЕЗНО ЛИ Е ВИНОТО?

Понеже виното съ право се смѣта за традиционно българско народно питие; понеже производството и консумацията му е тѣсно свързана съ развитието и стабилизирането на лозарството ни, което съставлява единъ отъ най-важните и сериозни поминъци на десетки хиляди български съѣти, а влѣдствия е единъ отъ добрѣ и сигурни източници на дѣржавния ни бюджетъ, — намѣрихме за умѣстно и наврѣменно да кажемъ нѣколько думи по озаглавения въпросъ въ свръзка съ обвинението, че и виното причинявало алкохолизъмъ, а влѣдствие съ желание на нѣкоки хора за намаляване и затваряне на кръчми.

Прѣди да пристъпимъ къмъ сѫщността на задачата ни, ние питаме има ли сериозни мислящи хора въ България, които съ факти да могатъ да докажатъ, че дѣйствително кръчмите сѫ виновни за пиянството на нѣкоки хора, а не тѣзи послѣдни? Ако има такива какъвъ биха обяснили тѣ факта какво, слага Богу, не всички българи се напиватъ, а само едно малцинство? Има ли нѣкой, който може да твърди какъвъ умнинъ, сереозни и честолюбиви човѣкъ може да се напие; и, напротивъ лекия и лошо възпитання не би се напивъл и при липса на кръчми? Има ли нѣкой, който може да посочи поне единъ случай на алкохолизъмъ въ България отъ умѣreno пие на грозово вино?

Слѣдъ горнитѣ въпроси, безъ да чакаме отговори, ние смѣтваме отъ кръчмите че въ България алкохолизъмъ отъ вино нѣма и не може да има; че кръчмите, безъ да ги защищаваме, сами по себе си не сѫ прѣчина за на-

¹⁾ За туй имаме увѣрения и отъ фактъ отъ прѣди 5—6 години въ Русия — затварянето на кръчмите не само прѣкраща пиянството, противъ което сме и ние може би повече отъ колкото тѣй наречени въздържатели, но го увеличиха, а осъвѣтъ туй се разшири контрабандата търговия съ спиртните питиета и пр. Именно ние много се боимъ да не съ затварянето на гънитѣ кръчми да се умножатъ, какъто е случаи съ разватните публични домове, съ комарийството и др. И то защо ние намираме че, ако е въпросъ за затваряне на нелодезизирана заведенія, во-скоро би трѣбвало да се затворятъ кафенетата напр. въ които, вънъ отъ другото се пиятъ питиета, за които ежегодно излизатъ отъ България десетки милиони левове, а не да се затворятъ безпричинно виното — продуктъ отъ лозята, за който държавата ни е похарчила и сега харчи грамадни суми въ сѫщността на абсolutно неясни и какъ и защо държавата ни поощрява стабилизирането и развитието на лозарството и винарството — это на 27 II т. г. г. Министър на земедѣлството открилъ въ гр. Плѣвенъ външния курсъ по лозарство, винарство и градинарство, а отъ друга страна се посвѣга на ксенофобия продуктъ отъ лозята — виното?

П. Цѣйтковъ.

Селянино, помогни си самъ, за да ти помогне и Богъ.

Приематъ се всѣкакъвъ видъ обявления на цѣни много умѣрени.

ТАКСА ПЛАТИ

пизането на нѣкои хора, а тѣзи послѣднитѣ сѫ виновни; и инькъ би слѣдвало заради болѣхитѣ напр. да изгараме юрганитѣ. Поради горнитѣ съобразжения ние съ спокойна съвѣсть и смѣло прѣпоражавме на всѣки българиѣ да пие по-малко натурално гроздово вино, безъ да се страхува отъ алкохолизъмъ.

За да не бѫдемъ обвинени въ голословие и пристрастно отнасяне спрямо виното, подчарсъме на всички „тѣй наречени въздржатели и крещѣщи за вино и алкохолизъмъ“ долнитѣ данни и необорими авторитетни мнѣния: въ физиологический рѣчникъ подъ заглавие: „Toxicologie des alcools“ (отровностни спиртоветѣ) Д-ръ Ch. Richet се е изказалъ така: „това забѣлѣжително физиологическо дѣйствие за отровността на висшитѣ алкохоли и алдехидиѣ съ сложни молекули понася едно пряко практическо по-твѣрждение върху което само въ Франция, безъ да посочвамъ на чужди страни, твѣрдѣ спрѣведливо сѫ настоящими мнозина учани, като: Rabuteau, Dujardin — Beaumais, Laborde и Magnan, когато, напротивъ, етиловиятъ алкохолъ за развитието на алкохолизма — това ужасно зло, дѣствува най-малко. Проче въ натуралното вино почти нѣма висши алкохоли, като въ разнитѣ ракии, като: амери, абсенти, коняци и др., отъ които изкусната индустрия произвежда все нови вариетети, висшитѣ алкохоли се съдѣржатъ въ значително количество. Ето защо може да се твѣрди съ най-голяма положителностъ, че натуралното вино не причинява алкохолизъмъ“.

Но ето и други не по-малко убедителни твѣрдения: прѣзъ 1903 г. извѣстното френско списание: „Illustration“ е произвѣло една извѣнредно интересна анкета досѣжно влиянието на виното върху човѣцкия организъмъ и това затуй, защото въпросътъ е бѣль крайно вълнуващъ въ лозарско винарска Франция и наложително е било да бѫде уясненъ. Анкетата е дала слѣдниятъ резултатъ — че цитираме отъ 1903 г. за врѣме отъ 1 априлъ 1921 г. до 1 априлъ 1923 година.

Първоначална цѣна на интезапа е 2,500 лева за цѣлото прѣдприятие.

Залогъ за правоучастие въ тѣрьга е 5% върху първоначалната цѣна, чл. 11 и 14 отъ закона за общ. прѣдприятия, е задължително за конкурентитѣ. Тѣрьжнитѣ книжа могатъ да се видятъ въ всички присѫтственъ день и часъ въ канцеларията на общ. управление.

Общ. кметъ: Ц. И. Стамболовъ
Секр.-бирникъ: (не се чете).

МАШНИ ИЗПЛАЩАНІЯ

Извѣстяваме на клиентите, че наново започнахме да даваме

ШЕВНІТЪ МАШНИ:

СИНГЕРЪ

на

СРОЧНИ ИЗПЛАЩАНІЯ

въ всичкитѣ ни складове.

БОРНЪ & С-и.

Застраховаме за

ЖИВОТЪ И ПОЖАРЪ

при Чиновническото Кооперативно Спестовно Застрахователно Дружество.

Най-голѣмата и стабилна КООПЕРАЦИЯ.

Найденъ Цв. Дековъ

ПЛѢВЕНЪ VIII кв.

Продава се дворно място 1410 кв. метра съ 30 м. лице. Мѣстото е срѣщу гара Плѣвенъ.

Споразумение при ВИЛИЯМЪ ГЕОРГИЕВЪ — Хотелъ „Македония“ Плѣвенъ.

2-5

»ЗЕМЛЕДѢЛСКА ЗАЩИТА«

Потребителна Кооперация „Земедѣлска Услуга“, въ гр. Луковитъ.

ГОДИШЕНЪ БАЛАНСЪ

На 31 декември 1920 год.

ДА ДАВА

ДА ЗЕМА

№ по редѣ	Наименование на партититѣ	Общи обороти		Остатъци	
		Да дава	Да зема	Активъ	Пасивъ
лева	ст.	лева	ст.	лева	ст.
1	Каса	635485	73	608187	54
2	Стоки	606338	—	564362	41
3	Дѣлове	2400	—	43500	—
4	Движими и недвижими имоти	1285	30	128	53
5	Тѣкущи смѣтки	433944	09	429466	86
6	Загуби и Печалби	67325	97	67325	97
7	Фондове	—	—	6378	30
8	Разни	2200	—	29629	48
		1748979	09	1748979	09
		74907	78	74907	78

Смѣтка „Загуби и Печалби“

на 31 декември 1920 г.

ДА ЗЕМА

№ по редѣ	Разяснение	СУМА	№ по редѣ	Разяснение	СУМА
1	За доставка на стоки	10646	72	1	Отъ стоки
2	За заплати на персонала	10241	94	2	Отъ разни
3	Магазинни разноски	2802	35		
4	Лихзи	235	38		
5	Отъ намалени цѣни и размѣри на стока	7427	50		
6	Изправителни бѣлѣжки	668	50		
7	Канцеларски	3495	68		
8	10% за запасенъ фондъ	3037	—		
9	2% за общо полезни начинания	607	30		
10	10% за дивидентъ на дѣловетѣ	3036	70		
11	65% за консуматоритѣ	19738	60		
12	5% за управителния съвѣтъ	1518	30		
13	3% за контролния съвѣтъ	911	—		
14	5% за управ. и служащи	1518	30		
15	За разни	1440	70		
		67325	97		
					67325 97

гр. Луковитъ, 31 декември 1920 год.

Контроленъ съвѣтъ:

- Прѣдседателъ: Кр. Златевъ.
- Секретарь: Ц. Т. Чипиловъ.
- Членъ: В. Н. Брусненски.

Счетоводителъ: (п. п.) В. П. Иловъ.

Управителъ съвѣтъ:

- Прѣдседателъ: П. Велчевъ.
- Подпрѣдседателъ: Н. Лаловъ.
- Секретарь: Н. Лаловъ.

Членове: 1. Бр. Ц. Братуловъ.

2. Гер. Хр. Гърмодоловъ.

РАЙОНЕНЪ ЗЕМЛ. КООПЕРАТИВЕНЪ СИНДИКАТЪ „ОРАЧЪ“ — ГАРА ЧЕРВ. БРЪГЪ.

БАЛАНСЪ

на 31 декември 1920 год. съ инвентарнитѣ остатъци.

Наименование на смѣткитѣ	Оборотни пера		Инвентаръ	
	Дебитъ	Кредитъ	Активъ	Пасивъ
	лева	лева	лева	лева
Каса	5826619	07	5795315	78
Стоки	3292742	61	3038776	87
Дебитори и Кредитори	10504611	78	10319282	90
Разни смѣтки	854732	45	811524	70
Зърнени храни	3807666	32	3800984	32
Движими имоти	37219	40	3902	—
Разноски по дѣлове.	4800	—	4800	—
Дѣлове	2000	—	62700	—
Консорциума	244798	—	518264	80
Резервенъ фондъ	90	—	2040	—
Печалби и загуби	113007	82	335496	08
Общи разноски	105014	51	105014	51
Лихзи и Комисионни	22225	79	22225	79
Акцепти	195000	—	195000	—
Влогове	31000	—	31000	—
Всичко	25041527	75	25041527	75
	803333	76	803333	76

Смѣтка Печалби и Загуби

и разпрѣдѣлението имъ на 31 декември 1920 година.

ДА ЗЕМА

ДА ДАВА	СУМА	лева	СУМА	лева